

Helikopter Anababalık ve Gençler Üzerindeki Gelişimsel Etkileri

Derleme Makale/ Review Article

 Cansu Hazal GÜÇLÜ, Başkent Üniversitesi
 Figen ÇOK, Başkent Üniversitesi

Öz

Bu çalışmanın amacı son zamanlarda literatürde giderek daha fazla yer alan helikopter anababalık olgusunun nedenlerini ve gençler üzerindeki etkilerini kavramsal yapı içerisinde incelemektir. Bu çalışmada helikopter anababalığın kavramsal olarak tanımlanması ve helikopter anababalığın nedenleri, içinde bulunduğumuz tarihsel dönem ve kuşak kavramları değerlendirilerek ele alınmakta ve helikopter anababalığın sonuçlarına ilişkin araştırmalar farklı psikolojik boyutlarda (özerklik, kaygı, öz-yeterlik vb.) paylaşılmaktadır. Literatürde helikopter anababalık davranışlarının çocuklarının gelişimi açısından çoğunlukla olumsuz sonuçlar ortaya koyduğu görülmektedir. Helikopter anababaların çocuklarının akademik, sosyal ve kişisel yaşantılarına aşırı ilgileri ve müdahaleleri çocuklarının yaşama karşı hazırlıksız olmasına neden olmakta ve farklı olumsuz psikososyal sonuçları da beraberinde getirebilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Helikopter Anababalık,
Gençler,
Gelişimsel Etkiler.

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 02.11.2020
Kabul Tarihi: 06.03.2021

Helicopter Parenting and Developmental Effects on Youth

Abstract

The aim of this study is to review the phenomenon of helicopter parenting, which has been increasingly included in the literature and its effects on youth in a conceptual structure. The conceptual definition of helicopter parenting, the reasons of helicopter parenting, the current historical period and generation concepts are also discussed and the research on the outcomes of helicopter parenting on different psychological dimensions (autonomy, anxiety, self-efficacy etc.) are included in this study. The literature shows that the helicopter parenting behaviours often have negative consequences for the development of their children. Helicopter parents' interests and interventions in their children's academic, social and personal lives cause their children to be unprepared for the challenges of life and may bring different negative psycho-social consequences.

Keywords

Helicopter Parenting,
Youth,
Developmental effects.

Article Info

Received: 11.02.2020
Accepted: 03.06.2021

(Atıf- How to cite)

Güçlü, C. H. ve Çok, F. (2021). Helikopter Anababalık ve Gençler Üzerindeki Gelişimsel Etkileri. *Çocuk ve Gelişim Dergisi*, 4(7),134-150.

Sorumlu Yazar: Cansu Hazal Güçlü, chozdemir@baskent.edu.tr

Giriş

Üniversiteye kaydolmaya giden en az 18 yaşlarındaki öğrencilerin çoğunlukla anababalarıyla ancak genel olarak birkaç kişi ile birlikte üniversite kayıtlara gitmesi, üniversitelerde danışmanlar arasında ya da çeşitli akademik konularda anababaların eğitim süreçlerinde telaffuz edilir olmaları, anababaların okula gelerek, hocaları, öğrenci işlerini hatta üniversite yöneticilerini arayarak ya da mesaj yazarak üniversiteli çocukları hakkında bilgilenme ya da eğitim süreçlerini yönlendirme çabaları yeni bir durum. Daha açık bir ifadeyle üniversite kampüslerinde şimdilerde anababaların kendileri ya da ruhları geziyor! Hatta farklı kentte okuyan üniversiteli oğlunu her sabah telefonla kaldırarak uyanmasını sağlayan, üniversitenin öğrencisine vermiş olduğu sisteme giriş şifresini alıp sınav günleri (hatta belki notları) gibi bilgileri takip eden anababalara da rastlanabiliyor. Hatta ve hatta iş yerinen izin alıp üniversiteli çocuğunun uyumu için görüşmeye gelen annelerle karşılaşmak mümkün. Ne oldu da acaba anababalık çocukların bu kadar ileri yaşlarına yansıyan böylesi bir değişime uğradı? Muhtemelen bütün bunların gerisinde büyük ölçekli makro değişimler yer alıyor ve bu değişimler her eve farklı yansımalarla yeni bir anababalığın yaygınlaşması şeklinde kendini gösteriyor. Kuşkusuz bu anababalık davranışları herkes için geçerli değil ancak önemli bir değişime işaret eder gibi. Kızının üniversitede düzenlenen bir eğlenceye gerçekten katılıp katılmadığı hakkında hocasıyla konuşmak için randevu alarak üniversiteye gelen bir baba örneğine rastlamak eskiden hayal bile edilemezken şimdi olabilir hale geldi.

Helikopter Anababalık Kavramının Kapsamı ve Tarihçesi

Gelişen ve değişen dünyanın yeni kavramlarından olan “Helikopter Anababalık” son yıllarda pek çok farklı çalışmada ele alınmıştır. Sosyolojik, kültürel ve eğitimsel kavramlarla ilişkisi incelenen ve yaygınlığı gittikçe artan (Kwon, Yoo ve De Gagne, 2017) bu anababalık tipi pek çok değişkenle ilişkili bulunmuştur. Helikopter anababalık özerklik, iyi oluş, kimlik, uyum, öz-düzenleme, depresyon ve kaygı gibi pek çok psikososyal değişkenle ele alınmış ve incelenmiştir (Cui, Allen, Fincham, May ve Love, 2019; LeMoyne ve Buchanan, 2011; Pedersen, 2017). Helikopter anababalığın çocuklar ve gençler üzerindeki sonuçlarıyla ilgili çalışmalar giderek artmaktadır. Bu derleme helikopter anababalığın zararlı etkileri ve gençlikte de devam etmesinin gözlenmesi nedeniyle konuya ilişkin farkındalık yaratacak akademik bilgi birikiminin oluşmasında önemli bir katkı olarak görülmektedir.

“Helikopter Anababalık” kavramından ilk olarak Ginott’un (aktaran Hind, 2016) “Anababalar ve Ergenler” isimli kitabında söz edilmiştir. Ginott kavramı betimlerken, anababaların çocuklarının davranışlarının her ayrıntısını dikkatlice gözlemek için helikopter gibi etraflarında dolaştıklarını ve oradan oraya hızla uçtuklarını söylemiştir. Ancak kavramın tanımlanması yıllar sonra Cline ve Fay (1990) tarafından yapılmıştır. Helikopter anababalar, sürekli olarak çocuğunun çevresinde dönen, çocuk her sorunla karşılaştığında onu sorundan kurtaran, becerileri ve olay yerine hızlı ve kolay iniş özellikleri nedeniyle oldukça farklı anababalar olarak tanımlanmışlardır. Helikopter anababalar, çocuklarını strese karşı korumak, sorunlarını çözmek, sürekli destek olmak ve onay vermek için çocuklarının etrafında dönüp duran anababalar olarak tanımlanmışlardır (Hirsch ve Goldberger, 2010).

Literatürde helikopter anababalığın aşırı anababalıkla (overparenting) bağlantılarını ele alan çalışmalar bulunmaktadır. Ashton-James, Kushlev ve Dunn (2013) aşırı anababalığın belirli özelliklerini şöyle nitelemiştir: çocuklarının sorunlarını çözmeye ve çocukları riskten uzakta tutmaya çalışmak; çocuklarına sürekli istediklerini vermek; çocuklardan sürekli üstün başarı beklemek; çocuk için okul dışı etkinlikler, dersler ve çok sayıda program yapmak. Daha sonra LeMoyne ve Buchanan (2011) da helikopter anababalığın ayırt edici özellikleri olarak şunları belirlemiştir: çocuktan ayrı kalma karşısında aşırı kaygı, çocukların mikro düzeyde (ör, çocuğun çantası, odası, beslenmesi vb.) yaşamlarının sürekli yönetimi, çocuğun okul yaşamına hatta iş yaşamına aşırı katılım göstermek, sorunların çözümünde hep çocuğun yaşamında ve konunun ortasında olmak, çocuğun problem çözmesi ve karar vermesi konularında aşırı kaygılı olmak, çocuğun eğitime ve geleceğine aşırı müdahale etmek. Bir diğer araştırmacı Yip de helikopter anababaların farklı rollerini şöyle tanımlamaktadır: bebek bakıcılığı (baby sitting); çocukları pamuklar içinde yetiştirmek (greenhouse providers); dedektiflik (çocuğu sürekli izlemek ve kendince gerekli değişimleri yapmak); sürekli yanında hazır bulunmak (stand-by), şikâyetçilik (çocuğu ilgilendiren kurumlar hakkında sürekli söylenmek ve şikâyet etmek), ayrıcalık arayıcılık (privilege seekers) anababanın sürekli çocuğu için ayrıcalık talebi (aktaran Leung ve Busiol, 2016).

Literatürde ayrıca helikopter anababalık hakkında kavramsal boşluklar olduğu da belirtilmektedir. Helikopter anababalığın aşırı anababalık tarzı mı (duyarlılık, talepkârlık, katılım/müdahil olma ve kontrol boyutlarında) olduğu ya da tamamen farklı bir anababalık tarzı mı olduğu konusunda farklı yaklaşımlar bulunmaktadır (LeMoyne ve Buchanan, 2011; Segrin, Woszidlo, Givertz, Bauer ve Taylor Murphy, 2012).

Helikopter anababalık olgusunun etkilerinin çocuklar beliren yetişkin olduklarında da görülmesi anababalıkla ilgili geleneksel tanımlamalardaki (örneğin Baumrind ve Maccoby tarafından ele alınmış olan modeller) değişimleri yansıtmaktadır. Özellikle yaşam boyu gelişim anlayışı ve toplumsallaşmada ortaya çıkan sürekli değişebilen aşırı anababalık ya da aşırı kontrolcü anababalık anlayışı helikopter anababalığı ve bunun çocuğun ileri yaşlarında da görülmesini anlamamıza katkıda bulunmaktadır (Love, May, Cui ve Fincham, 2020).

Helikopter anababalar çocuklarını eylemlerinden sorumlu tutan herkese ve her duruma müdahale eden bireyler olarak düşünülmüştür. Hatta helikopter anababalar ‘Jetle çalışan turbo saldırı modu’ olarak da nitelenmektedir (Cline ve Fay, 2020). Helikopter anababalık çocuklarının mücadeleye girmek, rahatsızlık hissetmek ya da hayal kırıklığı yaşamak gibi -kendilerine göre -hiçbir olumsuzlukla karşılaşmasını istemeyen ve çocuklarına mükemmel bir dünya sunma arzusu içinde olan bir anababalık tarzı olarak tanımlanmıştır (Cline ve Fay, 1990).

Helikopter anababaların niyetleri kuşkusuz iyi ve olumludur. Beklediği gibi “Çocuğa yönelik sürekli destek ve etrafında dönmek” anababalarca temelde çocuklarını yorgunluktan, üzüntüden uzak tutmayı amaçlar (Segrin ve diğerleri, 2012). Ancak bu iyi niyetli davranış ve tutumlar, çocuklarının gelişim sürecinde beklenmeyen bazı olumsuz sonuçları beraberinde getirebilmektedir. Bu nedenle bu tür

anababalığın nedenleri, çocuklar ve gençler üzerindeki sonuçları giderek artan ölçüde önem kazanmaktadır.

Helikopter anababalığın nedenleri

Hangi özelliklere sahip olan anababaların helikopter anababalık örüntüleri gösterdiği araştırılmıştır. Bu konuda yapılmış araştırma birikimine bakıldığında gerçekten belli özelliklerin helikopter anababalıkla bağlantılı olduğu görülmektedir. Helikopter anababalar çoğunlukla iyi eğitim almış, çift gelirli, pek çok kaynağa (para, zaman, bağlantılar) ulaşma şansına sahip kişilerdir (Kantrowitz ve Peg, 2006). Helikopter anababalar çocuklarının hayatlarını kendilerinin temel ilgi odağı olarak görmektedir (Odenweller, Booth-Butterfield ve Weber, 2014). Sürekli önerilerde bulunmak, yönlendirici davranışlar, çocuklarını olumsuz sonuçlardan koruma ve sürekli olarak çocuğun mutluluğu ile meşgul olmak helikopter anababalığın tipik davranışları arasında yer almaktadır (Segrin ve diğerleri, 2012).

Helikopter anababalığın ortaya çıkmasına en önemli etkinin ailelerde ve anababalıkta zaman içerisindeki değişimler olduğu ileri sürülmektedir (Somers ve Settle, 2010). Aşağıda helikopter anababalığa katkıda bulunan nedenler olarak **anababalık kaygısı, anababalarda pişmanlık duygusu, kültürel nedenler, anababanın ve çocuğun toplumsal cinsiyeti ve cep telefonlarının rolü** sırayla açıklanmaktadır.

Anababalık kaygısı (Parental anxiety) Helikopter anababalıkta çocukların ve anababaların kaygılı ve kırılgan olması önemli bir neden olarak görülmektedir (Rathor, 2017; Stearns, 2004). Yapılan çalışmalar **anababa kaygısı ile anababa kontrolü** arasında güçlü bir ilişki olduğunu işaret etmektedir (Segrin, Wozidlo, Givertz ve Montgomery, 2013; Lungarini, 2015; Apetroaia, Hill ve Creswell, 2015; Stassart, Dardenne ve Etienne, 2017). Ayrıca anababalar çocukları üniversite eğitimi için evden ayırdıkları zaman da ayrılık kaygısı yaşayabilmektedirler. Yapılan çalışmalar daha yüksek düzeyde ayrılık kaygısı yaşayan anababaların çocukları üzerinde daha fazla psikolojik kontrol sağlama dolayısıyla helikopter anababalık davranışı gösterme eğiliminde olduğunu bildirmektedir (Segrin ve diğerleri, 2013). Anababalık kaygısının helikopter anababalığa katkıda bulunan bir etmen olduğu ve çocukların kaygısını da arttırdığı söylenebilir.

Anababalarda pişmanlık duygusu (Parental regret) Helikopter anababalıkta çocukların hata yapmasını önlemek amacının ve pişmanlık duygusunun önemli bir etmen olduğu bulunmuştur (Rousseau ve Sharf, 2018). Bu nedenle anababalar çocuklarının yaşamlarına ve çocuklarına ilişkin pek çok sorumluluk üstlenme ve çocuğuna yönelik aşırı korumacılık davranışları gösterebilmektedirler (Somers ve Settle, 2010; Zienty ve Nordling, 2018). Yani anababalar-çocuğun “Bir işi yapamayacağı” yönünde ortaya çıkabilecek bir başarısızlık duygusuna karşı o işi kendileri yaparak engel olmak yönünde davranışlar sergileyebilmektedir. Ayrıca anababaların **kaybedilen fırsatlar konusundaki olumsuz düşüncelerinin ve pişmanlık duygularının** çocuklara yansması daha kaygılı bir anababalığa neden olabilmektedir. “Ben kaçırdım! Çocuğum kaçırmam!” ya da “Bana yapılamadı! Çocuğuma ben yapayım!” şeklinde özetlenebilecek düşünceler ve bunun neden olduğu davranışlar helikopter anababalığa katkıda

bulunabilmektedir (Somers ve Settle, 2010). Pişmanlık duygusu ve beraberinde getirdiği davranışların helikopter anababanın kaygı düzeyini yükseltmesi olasıdır (Segrin ve diğerleri, 2013).

Kültürel nedenler Anababalık tarzları içinde yaşanan toplumdaki etkilenmektedir. Araştırmalar kültürel mirasın ailelerin anababalık tarzına etkisi konusunda oldukça zengin veriler sunmaktadır (Chang, 2007; Natarajan, 2010). Kişilerin içinde bulunduğu kültürün yapısı, doğu ya da batı kültürünün özelliklerini taşıması, anababaların öğrendikleri ve kendilerine aktarılan anababalık tarzının özellikleri nedeniyle kültürün etkisi helikopter anababalık davranışlarının şekillenmesinde doğal bir etmen olarak karşımıza çıkmaktadır (Kwon, Yoo ve Bingham, 2016).

Anababanın ve çocukların toplumsal cinsiyeti Yapılan çalışmalarda, çocuklara algılanan anababalık tipi sorulduğunda daha çok annelerinin yaklaşımları üzerinden cevap verdikleri görülmektedir. Bu eğilimin sonucu olarak annelerin helikopter anababalık özellikleri gösterme olasılığının daha yüksek olduğu belirtilmektedir (Schiffirin ve Liss, 2017; Locke, Campbell ve Kavanagh, 2012). Bu durum aynı zamanda anababalık ve bakım vermenin çocuklar tarafından annenin rolü olarak düşünüldüğü, anababalık kontrolünün anne ve babadan farklı şekilde algılandığı sonucunu düşündürmektedir (Rousseau ve Scarf, 2015). Ayrıca çocukların toplumsal cinsiyetinin de helikopter anababalık açısından değerlendirildiği bir çalışma bulunmaktadır (Buchanan ve LeMoyne, 2020). Helikopter anababalığın etkilerinin çocuğun cinsiyetine göre farklılık gösterip göstermediği de incelenmiştir. Üniversite öğrencileri ile yapılan çalışmada helikopter anababalık kadın öğrencilerin öz-yeterlik algıları ile olumsuz, erkek öğrencilerde ise olumlu yönde ilişkili bulunmuştur (Buchanan ve LeMoyne, 2019).

Cep telefonlarının rolü Kuşkusuz bilim ve teknolojinin getirdiği değişimlerden biri olarak kişilerarası iletişimde cep telefonları günlük yaşamda önemli farklar ortaya koymuştur. Özellikle üniversite öğrencilerinin anababalarıyla cep telefonu aracılığıyla daha sık, yoğun ve geçmiş dönemlerden farklı nitelikte iletişim kurmaları da helikopter anababalık açısından önemli kaynaklardan biri olarak nitelenmektedir. Özellikle gün içinde birkaç kez iletişim kurmak yakınlığı iletişim biçimini farklılaştırmakta ve helikopter anababalık davranışlarını tetikleyici bir rol oynamaktadır. Öz düzenleme kuramına dayalı bilgi birikimi kapsamında özerklik (autonomy) ve bağlantılılık (relatedness) dengesi açısından konunun ele alındığı çalışmalar bulunmaktadır (Kelly, Duran ve Miller-Ott, 2017).

Helikopter anababalığın tek bir nedeni olmasa da ele alınan faktörlerin helikopter anababalığın ortaya çıkmasına katkıda bulunduğu söylenebilir. Gelişen teknoloji kaygılı anne babaların çocuklarını daha kolay izlemelerine (monitoring) yardımcı olmakta, anne babaların kültürel ve cinsiyet özellikleriyle birlikte geçmişte yapamadıklarını çocuklarında görme istekleri ve yönlendirmeleri helikopter anababalık davranışlarının görülme olasılığını arttırmaktadır.

Helikopter anababalık, tarihsel dönem ve kuşaklar

Helikopter anababalığın içinde bulunduğumuz tarihsel dönemin teknolojik olanakları ve sunduğu yaşam biçimi açısından da ortaya çıkmış bir özellik olabileceği ileri sürülmektedir. Örneğin

eskiden anababaların çocuklarına ev dışındayken ulaşmaları mümkün değilken, yukarıda söz edildiği gibi günümüzde telefon ve sosyal medya aracılığı ile çocuklarını yakından izlemekteler (LeMoyné ve Buchanan, 2011). Cep telefonlarının anababalarca çocukların ve gençlerin izlenmesinde kullanılması ve özellikle “Elektronik göbek kordonu” olarak nitelenmesi bu ilginç bağlantıyı oraya koymaktadır (Kelly ve diğeleri, 2017). Yani helikopter anababalık başta cep telefonları olmak üzere, günümüzdeki teknoloji ürünlerinin bireylerin yaşamlarına girmesi ile de büyük bir bağlantı göstermektedir.

Bu noktada kuşak kavramına dayanarak yapılan açıklamalar da mevcuttur. Her ne kadar kuşak kavramı daha toplumsal bir temele dayansa ve bireyi temel alan bilim dalları için biraz “fazla genel” görünse de günümüzde ortaya çıkan helikopter anababalık olgusunun daha iyi anlaşılmasına katkı sağlamakta olduğu için bu incelemede bu bakışa da yer verilmektedir. Günümüzde çocukları ortaokul, lise ve üniversitede öğrenci olan anababaların çoğu **X kuşağındadır**. Bu kuşağın çocukları büyük ölçüde **Y veya Z kuşağındadır**. Dolayısıyla helikopter anababalık olgusunun gençler üzerindeki etkisini anlamak açısından X kuşağının anababalık özelliklerini değerlendirmeye almanın yararlı olacağı düşünülmüştür.

Yetişkinlerin farklı özellikleri, farklı ideolojik ve siyasal yapıları olduğu kadar, doğdukları tarihsel dönem çerçevesinde şekillenmiş anababalık özellikleri de bulunmaktadır. Hatta anababalığın ötesinde, okullarda çocuklarının velileri olarak da bazı özel tarzlar benimsemiş oldukları ile ilgili bilimsel açıklamalara rastlamak mümkündür. X kuşağındaki yetişkinlerin iyi niyet ya da iyi düzenlenmiş kurumsal ilkelere ziyade, kişisel güvene odaklı anababalar ve veliler oldukları ifade edilmektedir. Bu kuşak anababalar veli olarak çocuklarının eğitimi konusunda karşılığında iyi düzenlenmiş eylem planları ya da müfredatlar görmek yerine gerçek ve güvenilir insanlar görmeyi tercih etmektedirler. Yardımlaşma ve gönüllük davranışlarında da kurumlar değil, yine ihtiyaç sahibi gerçek insanlar daha önceliklidir. Çocuklarının eğitimi ve gelişimi konusunda X kuşağı anababaları daha çok kariyer ve hayat başarısı bağlantılı değerlendirmelere giderler. Eğitimde onlara göre standartlar başarıyı sağlıyorsa değerli görülmektedir. Bu kuşaktaki anababalar için eğitim çıktıları yaşamın diğer alanlardaki konular gibi önemlidir ve tüm olası çıktıları görmek isterler. Dikkatli, gözü açık, riskten uzak, tüm seçeneklere odaklı bir anlayış onlar için oldukça ön plandadır. Yani genel olarak X kuşağı olan günümüz yetişkinlerinin yaşamlarındaki diğer özelliklerinin biçimlenmesi gibi anababalıklarının da helikopter anababalar olarak şekillenmesi yönünde açıklamalar mevcuttur. Araştırmalara göre X kuşağı üyesi anababalar çocuklarının yaşamında planlı olmaya, çocukların programlarının dengeli ve düzenli olmasına oldukça odaklıdır (Boyle ve Townsend, 2019). X kuşağına mensup helikopter anababaların çocuklarının iş yaşantıları üzerindeki etkisini inceleyen bir çalışmada, helikopter anababalık ile çocuklarının iş tatmini ve bağlılıkları arasında olumsuz bir ilişki bulunmuştur (Gomes ve Deuling, 2019; Howe ve Strauss, 2007).

Günümüzdeki Z kuşağının kuşkuculuk ve karamsarlık özelliği bazı araştırmacılar tarafından X kuşağı yetişkinlerce büyütülmüş olmalarına bağlanmaktadır (Boyle ve Townsend, 2019; Swanzen, 2018). X kuşağı yetişkinleri anababalar olarak tedbirli, planlı ve dikkatli olmak yönünde yetiştirilmiş bir kuşak

olarak nitelenmektedir (Boyle ve Townsend, 2019). Bu açıklamalar helikopter anababalığın anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır.

Helikopter anababalığın gençler üzerindeki etkileri ve davranışsal sonuçları

Helikopter anababalık davranışlarının yalnızca çocukluk döneminde değil, üniversite yıllarında yani gençlik döneminde de devam ettiği görülmektedir (Fingerman ve diğerleri, 2012). Helikopter anababalar, ortaokuldan üniversiteye girişe, mezuniyet sonrası ve hatta profesyonel/kariyer aşamalarında dahi çocuklarının yaşamlarını çok yakından takip etme ve yönetme eğilimindedir (Zhao, 2012).

Helikopter anababalığın yetişkinliğe geçiş aşamasında olan çocuklar üzerinde bazı olumlu etkileri olduğunu belirten çalışmalar da mevcuttur. Anababanın çocuğun yaşamına ilişkin bilgi sahibi olması ve bu bilgi akışını sürdürmesi, daha düşük riskli cinsel ilişki, alkol ve zararlı madde kullanımı davranışların görülmesi ile ilişkili olarak bulunmuştur (Padilla-Walker, Nelson, Madsen ve Barry, 2008). Ayrıca helikopter anababalık, üniversite öğrencilerinde okul bağlılığı, okula ilişkin tatmin ve akademik personelle ilişki kurmak ile ilişkili bulunmuştur (Pryor, Hurtado, Sharkness ve Korn, 2008; Toepfer, 2008; Wolf, Sax ve Harper, 2009). Kwon ve diğerleri (2016) anababaların çocuklarının yaşamıyla ilgili olmaları ile çocuklarının üniversite yaşantılarındaki doyumun ilişkili olduğunu bildirmişlerdir. Ancak helikopter anababalar üzerinde yapılan araştırmalar en çok bu anababalık biçiminin gençler üzerindeki daha çok olumsuz etkileri üzerine odaklanmıştır. Aşağıda helikopter anababalığın gençler üzerinde etkilerini inceleyen araştırmalar etki gösteren psikolojik özelliklere göre açıklanmaktadır.

1. Özerklik

Helikopter anababalıktaki en büyük eksikliklerden biri çocukları gençlik döneminde olsalar bile özerkliği yeterince teşvik etmemeleridir. Oysa anababalarını özerklik destekleyici davranışlarda bulunan kişiler olarak değerlendiren gençlerin yetişkinliğe geçiş sürecinde daha iyi uyum sağlama eğiliminde oldukları öne sürülmektedir (Chirkov ve Ryan 2001). Özellikle anababanın yüksek düzey özerklik destekleyici davranışları yaşam doyumunu ve fiziksel sağlık ile doğrudan olumlu ilişkili olarak bulunmuştur (Reed, Duncan, Lucier-Greer, Fixelle ve Ferrago, 2016). Ancak bu destekleyici davranışlar çocukların akademik, kişisel ve sosyal yaşantılarına müdahale etme davranışlarını içerdiğinde, çocuğun gelişim alanlarında sorun yaşanabilmektedir. Bu durum, kişilerde depresyon düzeyinin artması ve yaşam doyumunu düzeyinin azalmasıyla ilişkilendirilmiştir (Schiffirin ve diğerleri, 2014).

Yapılan bir çalışmada, üniversite öğrencilerinde helikopter anababalığın özerklik desteği, ruh sağlığı ve iyi oluş üzerindeki etkisi cinsiyet ve etnik kökene göre incelenmiştir. Helikopter anababalık kadın öğrencilerde iyilik haliyle düşük düzeyde ilişkili bulunmuştur. Erkek öğrencilerde ise yüksek düzeyde özerklik desteği düşük düzeyde sosyal kaygı ile ilişkili bulunmuştur. Ayrıca özerklik desteği açısından çalışma sonucunda etnik kökene göre farklılık bulunmamış, helikopter anababalığın gençlerin ruh sağlığını olumsuz etkilediği bildirilmiştir (Kouros, Pruitt, Ekas, Kiriaki ve Sunderland, 2017).

Helikopter anababalık ve davranışsal bağlantılarını incelemek amacıyla Padilla-Walker ve Nelson (2012) tarafından yapılan çalışma sonucunda, helikopter anababalık davranışsal ve psikolojik kontrol, anababa-çocuk ilişkisi ve anababa katılımı ile olumlu, özerklik desteği ile olumsuz yönde ilişkili bulunmuştur. Bu çalışmalara dayanarak anababaların kontrolcü tutumlarının çocuklarının özerklik gelişimini olumsuz yönde etkilediği söylenebilir.

2. Olumsuz bağlanma örüntüsü, yüksek düzeyde bağlılık ve ilgili değişkenler

Bir grup çalışma helikopter anababalarca yetiştirilen çocuklarda ortaya çıkan psikolojik örüntüleri incelemiştir. Helikopter anababalık çocuklarda bağımlılığının gelişmesini neden olabilmektedir. Bir araştırmada helikopter anababalar tarafından yetiştirilen gençlerin olumsuz ve sağlıksız bağlanma gösterdikleri bildirilmiştir (McGinley, 2018). Helikopter anababalık ile bağımlı kişilik özellikleri arasında açık bir ilişkinin olduğunu öne süren çalışmalar mevcuttur (Erkan, 2019). Montgomery (2010) gençlerle yaptığı çalışmada, helikopter anababalık ile bağımlı kişilik özelliklerinin ilişkili olduğunu bildirmiştir. Helikopter anababalığın çocukların öz-yeterliklerinin düşük olduğu ve bu eksikliğin başkalarına bağlı olmalarına yol açabileceğini öne süren çalışmalar mevcuttur (Garst ve Ganon, 2015; Van Ingen, Freiheit, Steinfeldt ve Roberts, 2015). Ayrıca helikopter anababalığın çocukların sosyal yeterliklerini, duygu düzenleme becerilerini ve kimlik gelişimini zayıflattığı bildirilmiştir (Edwards ve Liu, 2002).

3. Yüksek kaygı düzeyi ve depresyon

Bir grup araştırmada helikopter anababaların çocuklarının ruh sağlığı üzerinde yüksek kaygı ve depresyona dönük etkilere odaklanmaktadır. Çok çeşitli çalışmalar bu tür anababalıkta çocuklarda yüksek depresyon, düşük yaşam doyumu, düşük özerklik, düşük yetkinlik ve sosyal ilişkilerde düşük düzeye işaret etmektedir (Schiffirin ve diğerleri, 2014). Ayrıca helikopter anababalık gençlerde nevrozizmle ilişkili bulunmuştur. Helikopter anababaların çocuklarının yüksek düzeyde nevrozizm gösterdiği bildirilmiştir (Montgomery, 2010; Odenweller ve diğerleri, 2014).

Helikopter anababalığın kadın gençlerde depresyona etkisini, uyumlu ve uyumsuz mükemmeliyetçilik aracılığı ile araştıran bir çalışma sonucunda, annenin helikopter anababalık tutumları uyumsuz mükemmeliyetçilik aracılığı ile depresyonla ilişkili bulunmuştur. Helikopter anababaların çocuklarının başarılı olması yönündeki sürekli izleme ve kontrollerinin, mükemmeliyetçilik algısıyla birlikte depresyonla ilişkili olduğu görülmüştür (Hong ve Doh, 2018). Ayrıca bir başka çalışmada helikopter anababalık gençlerde depresyon, kaygı ve duygu düzensizliğinde aracı olarak bulunmuştur (Cui, Darling, Coccia, Fincham ve May, 2019). Özetle helikopter anababaların çocuklar üzerinde başarılı olma adına sergilediği sürekli çaba, çocuklarında yüksek kaygı ve diğer olumsuz duyguların görülmesine neden olabilmektedir (Locke, Kavanagh ve Campbell, 2016).

Helikopter anababalığın üniversite öğrencilerinin iyi oluşları üzerindeki etkisini inceleyen çalışmada, helikopter anababalık iyi oluşla olumsuz, kaygı, depresyon ve ilaç kullanımı ile olumlu ilişkili bulunmuştur (LeMoyne ve Buchanan, 2011). Bir başka çalışmada ise helikopter anababalık kaygı,

depresyon ve üniversiteye uyum sağlama sorunu ile ilişkili bulunmuştur (Darlow, Norvilitis ve Schuetze, 2017). Gençler üzerinde yapılan yeni bir çalışmada da helikopter anababaların çocuklarının yüksek kaygı gösterdiği bildirilmiştir (McGinley, 2018). Bu çalışmalar genel olarak helikopter anababalığın gençlik döneminde de devam etmesiyle gençlerde yüksek kaygı ve depresyon gibi psikolojik sonuçların varlığına işaret etmektedir.

4. Düşük düzeyde olumlu sosyal davranışlar ve baş etme becerileri

Helikopter anababalık davranışları çocuklarının bazı sosyal becerilerini de etkilemektedir. Çocuklarının karşılaştığı problemleri onların yerine çözen, davranışları üzerinde kontrol sahibi olan helikopter anababalar, çocuklarının sosyal yaşantılarında ve akran grupları içinde yaşanan sorunlar karşısında yetersiz kalmalarına neden olabilmektedirler. Helikopter anababalık davranışları bu tutumlarla büyütülen çocuklarda düşük başa çıkma becerileri görüldüğünü bildiren çalışmalar mevcuttur (Earle ve LaBrie, 2016; Hoskins, 2014). Ayrıca helikopter anababaların çocuklarının düşük başa çıkma becerileri ve yüksek kişilerarası bağıllık gösterdiği bildirilmiştir (Odenweller ve diğerleri, 2014).

Helikopter anababalık, gençlerde işlevsel olmayan başa çıkma davranışlarına yol açabilmektedir. Bir problemle karşılaşmak ve onunla başa çıkabilmek, çocukların bağımsız olarak deneyimlemesi ve geliştirmesi gereken bir beceriyken, helikopter anababalar çocuğunun yaşamını sürekli kontrol etme eğilimindedirler. Segrin ve diğerleri (2013) helikopter anababalık davranışlarının çocukların düşük başa çıkma becerileri sergilemelerine neden olduğunu önemle bildirmiştir. Ayrıca helikopter anababaya sahip gençlerin daha düşük düzeyde başkalarına yardım ve gönüllülük gibi olumlu sosyal davranışlarda buldukları öne sürülmüştür (McGinley, 2018).

5. Olumsuz eğitimsel, mesleki sonuçlar ve düşük akademik başarı

Helikopter anababalığın eğitimle bağlantısı konusunda karışık sonuçlar ortaya konmuş olsa da genel olarak olumsuz eğitimsel vurguların daha belirgin olduğu görülmektedir (Love ve diğerleri, 2020). Bu tür anababalığın çocuğunun yaşamına uygun olmayan düzeyde bir müdahale, yönlendirme ve destek içerdiği, bu davranışların ise çocuğun fiziksel ve psikolojik gelişimini zorlaştırmakta ve güçleştirmekte olduğu açıkça ortaya konmuştur (Segrin, Givertz, Swaitkowski ve Montgomery, 2015).

Helikopter anababalığın çocukların akademik gelişimlerine etkisi de bazı araştırmacılar tarafından incelenmiştir. Gençlerde helikopter anababalık, duygusal karar verme ve akademik işlevsellik arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmada, helikopter anababalık düşük duygusal işlevsellik, düşük karar verme ve düşük akademik işlevsellik ile ilişkili bulunmuştur. Anababaların bilgi arama davranışları, diğer helikopter anababalık davranışları olmadan gerçekleştiğinde, çocuklarının daha iyi karar alma ve daha yüksek akademik işlevsellik gösterdiği bildirilmiştir (Luebbe ve diğerleri, 2018). Ayrıca helikopter anababalık, öz-kontrol ve okul tükenmişliği beliren yetişkinlerde inceleyen çalışmada öz-kontrol, helikopter anababalık ile okul tükenmişliği arasındaki ilişkinin aracı değişkeni olarak bulunmuştur (Love ve diğerleri, 2020). Bu çalışma aslında helikopter anababalığın öz kontrol özelliğinin gelişmesine engel olarak akademik

konularda gençlerin zorlanmasına neden olduğunu göstermektedir. Yani genç birey adına ya da onun için sürekli sorumlulukları düşünen, yapan ya da yönlendiren birinin olması genç bireyin kişisel farkındalık ve kontrol becerisini riske atmakta, zayıflatmakta ve bireye dezavantaj sağlamaktadır. Helikopter anababalık gençlerin okula bağlılıkları (school engagement) açısından da önemli bir risk faktörü olarak belirtilmektedir. Helikopter anababaların çocuklarında düşük okul bağlılığı olduğunu bildiren çalışmalar mevcuttur (Padilla-Walker ve Nelson, 2012).

Kore’li gençler üzerinde algılanan helikopter anababalık, psikolojik uyum ve anababaların mesleki beklentilerini inceleyen çalışmaya sonucunda, yüksek helikopter anababalık puanları, yüksek kariyer beklentisi ve psikolojik uyum ile olumsuz ilişkili bulunmuştur (Lee ve Kang, 2018). Ayrıca helikopter anababalığın düşük akademik başarı ile ilişkili olduğunu bildiren önemli sayıda çalışma mevcuttur (Kim, Wang, Orozco-Lapray, Shen ve Murtuza, 2013; Shoup, Gonyea ve Kuh, 2009).

6. Öz yeterlik ve akranlara bağlanmada sorunlar

Üniversite öğrencilerinin sosyal ilişkileri incelendiğinde helikopter anababalık ile akran bağlanması ve öz-yeterlik düzeyleri arasında olumsuz bir ilişki olduğu görülmüştür (Van Ingen ve diğerleri, 2015). Yani helikopter anababalık arttıkça akranlara bağlanmada ve öz yeterlikte sorunlar ortaya çıkmaktadır. Reed ve diğerleri (2016) çalışmalarında helikopter anababalığın doğrudan öz yeterlik ile olumsuz, öz yeterliğin ise kaygı ve depresyon ile olumsuz ilişkili bulunduğunu bildirmişlerdir.

Ayrıca anababaları kontrolcü ve aşırı korumacı davranışlar sergileyen bireylerin, başkalarının dikkati, onayı ve yönlendirmesine ihtiyaç duyduğu bildirilmiştir (Odenweller ve diğerleri, 2014). Bu bireylerin düşük düzeyde başa çıkma becerileri kullandıkları, daha yüksek düzeyde narsizm gösterdikleri ve düşük öz yeterliliğe sahip oldukları öne sürülmektedir (Segrin ve diğerleri, 2013; Van Ingen ve diğerleri, 2015). Helikopter anababalık ile üniversiteye uyumun incelendiği bir diğer çalışmada helikopter anababalığın, düşük öz yeterlilik algısı ve düşük üniversiteye uyumla (düşük notlar, akademik uyum ve sosyal uyum) ilişkili olduğu bildirilmiştir (Darlow ve diğerleri, 2017). Benzer şekilde Leung ve Buisol (2016) anababanın çocuğun yaşamına yüksek müdahalesi ile çocuklarda düşük öz-yeterliği ilişkili bulmuştur.

7. Problem çözme ve karar verme becerileri

Helikopter anababaya sahip olmak, problem çözme ve karar verme becerilerini, fiziksel ve ruh sağlığını ve genel olarak iyi olma halini olumsuz yönde etkilemektedir (Reed ve diğerleri, 2016). Anababaların çocukları yerine karar verme ve problemleri onlar yerine çözme davranışları, çocuklarının bu becerileri deneyimleme imkanlarını azaltarak yetişkinlik rollerine hazırlık süreçlerini olumsuz etkileyebilmektedir (Padilla-Walker ve Nelson, 2012). Araştırmalar daha çok ilişkisel nitelik taşıdığından bu konuda neden-sonuç ilişkilerinin ortaya konduğu verilere ihtiyaç bulunmaktadır.

Çocuklarının karşılaştığı problemleri onların yerin çözen anababalar, çocuklarının yaşamlarında ihtiyaç duyacakları bazı becerilerin gelişmesine engel olabilmektedir. Helikopter ebeveynleri olan

çocuklar, anababaları problemlerine ve kararlarına müdahale ettikleri için problemlerini çözme şansına sahip olamamaktadırlar (Segrin ve diğerleri, 2013). Bu durumun bir sonucu olarak, çocuklar gelecekte karşılaştıkları problemleriyle başa çıkamaz hale gelmektedirler (Van Ingen ve diğerleri, 2015, Segrin ve diğerleri, 2015).

8. *Yalnızlık*

Helikopter anababalık ile yetişen çocukların yalnızlık düzeyleri değerlendirildiğinde, helikopter anababaların çocuklarının diğer anababalık tarzlarında yetişen çocuklara göre daha fazla yalnızlık hissettiği görülmektedir (Taymaz, 2019). Helikopter anababaların çocuklarında daha yüksek düzeyde yabancılaşma görüldüğü bildirilmiştir. Bu çalışmalar helikopter anababaların çocukları adına her şeyi düzenlemeleri, onlara karar verme ve problem çözme fırsatı sağlamamaları ile sonuçlanmaktadır. Bu tarz tutumlarla büyütülen çocuklar sosyal gelişimlerinde akran iş birliği ve desteği açısından daha sınırlı bir sosyalleşme içindedir. Bu durum sonuç olarak yalnızlık hissini ve yabancılaşmayı arttırmaktadır (Klick ve Mitchell, 2016).

Türkiye’de Konuya İlişkin Araştırmalar

Türkiye’de yapılan çalışmaların sayısı az olmakla birlikte helikopter ebeveynlik kavramı önem kazanmaya başlamıştır. Yılmaz (2019) tarafından geliştirilen Algılanan Helikopter Ebeveyn Tutum Ölçeği geliştirme çalışması yaşları 13-45 arasında değişen 2020 katılımcı ile yürütülmüştür. Bir diğer ölçek çalışması Ertuna (2016) tarafından 200 üniversite öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Ayrıca yine Yılmaz (2020) tarafından Türkiye’deki helikopter anababalık eğilimi ve demografik özelliklerini incelemek amacıyla yapılan çalışmada, annelerin babalara kıyasla daha fazla helikopter anababalık tutumuna sahip olduğu bildirilmiştir. Ayrıca algılanan helikopter anababalık tutumu en yüksek ortaokulda, en düşük lisansüstü eğitim kademesinde gözlenmiştir.

Okray’ın (2016) yaptığı çalışmada helikopter anababalık, iyi oluş, psikolojik ihtiyaçlar ve depresyon Türk üniversite öğrencileri örnekleminde incelenmiştir. Çalışma sonucunda kadın öğrencilerin algılanan helikopter anababalık düzeyinin erkek öğrencilere göre daha düşük olduğu ve algılanan helikopter anababalık düzeyi ile depresyonun ilişkili olduğu bildirilmiştir. Bir başka çalışma Lapsekili Uysal (2020) tarafından ortaokul öğrencileri ile yapılmıştır. Çalışma sonucunda helikopter anababalık çocukların kaygı düzeyi ve benlik algısı ile olumsuz ilişkili bulunmuştur.

Helikopter anababalık tutumlarının, üniversite öğrencilerinin öz-yeterlik, psikolojik iyi oluş, yaşam doyumu ve iyimserlikleri üzerindeki etkilerini saptamak amacıyla Yılmaz ve Büyükkebeci (2019) tarafından 549 üniversite öğrencisi ile bir çalışma yürütülmüştür. Çalışma sonucunda helikopter anababalık tutumları öz-yeterlik, iyi oluş, yaşam doyumu ve iyimserlik ile olumsuz yönde ilişkili olduğu bulunmuştur. Ayrıca temel yaşam becerileri ile helikopter ebeveynlik arasında olumsuz ilişki olduğu bildirilmiştir. Araştırma birikimine bakıldığında genel olarak helikopter anababalık ile ilgili çalışmaların sayısının giderek artmakta olduğu ve ele alınan değişkenlerin çeşitlilik gösterdiği görülmektedir.

Sonuç

Bu çalışmada günümüzde yaygın olarak görülen ve çocukların ileri yaşlarında yani gençlik yıllarında da izlenen helikopter anababalığın tanımlanması, kısa tarihçesi, nedenleri, gençlik dönemindeki bireyler üzerindeki etkilerine dönük araştırma birikimi literatüre dayalı olarak ortaya konmaktadır. Tarihsel olarak kavram yeni olmamakla birlikte, giderek artan ölçüde önem kazandığı ve konunun gençler üzerindeki etkilerinin birçok araştırmaya yansdığı görülmektedir.

Gençler üzerindeki araştırma birikiminden yola çıkarak helikopter anababalığın gençlerde **özerklik, olumsuz ve sağlıklı bağlanma örüntüsü, yüksek düzeyde bağlılık, yüksek kaygı düzeyi, depresyon, düşük düzeyde olumlu sosyal davranışlar, baş etme becerileri, olumsuz eğitsel ve mesleki sonuçlar, düşük akademik başarı, öz-yeterlik, akranlara bağlanmada sorunlar, problem çözme, karar verme becerileri ve yalnızlık** ile ilişkisinin pek çok araştırmacı tarafından incelendiği görülmüştür.

Helikopter anababalığın en önemli motivasyonu kuşkusuz “Çocuğa destek olmaktır”. Anababa desteği gelişimsel olarak uygunsa da anababa davranışları özellikle özerklik gelişimini ve sağlıklı karar vermeyi destekliyorsa yararlı olabilmektedir. Özerklik destekleyici anababa davranışları çocukların yaşamında kritiktir, ayrıca büyümekte olan bireyin kendi sorunlarını çözme becerilerinin teşvik edilmesi kişinin baş etme becerilerini büyük ölçüde etkilemektedir. Helikopter anababalığa ilişkin olumsuzluk büyük ölçüde sunulan destek değil, bunun çocuk için engelleyici bir nitelik kazanmasına dayanmaktadır. Ancak çocuğun bakış açısını ve bağımsızlığını düşünürken, büyümekte olan bireyin kendi sorunlarını çözme becerisinin teşvik edilmesi çok önemlidir (Deci ve Ryan 2000; Grolnick, Ryan ve Deci, 1991). Özetle konuya ilişkin olumsuzluk sunulan destekten değil kısıtlanan özerklikten kaynaklanmaktadır.

Bu sonuçlar anababa eğitiminin ve erken yaşlardan itibaren anababaların çocuklarını özerklik destekleyici nitelikte yetiştirmesinin önemine işaret etmektedir. Günümüzde değişen yaşam koşulları anababalara dış çevrenin daha tehditkâr olduğu yönünde görünmekte ve anababalar büyük ölçüde daha koruyucu ve çocuk odaklı bir çocuk yetiştirme sürecine geçmiş görülmektedir. Öte yandan giderek artan anababa eğitimi programlarında, anababalarla sosyal medyada düzenlenen buluşmalarda ve irilik ufaklı pek çok anababaları hedefleyen çocuk ve gençlerin gelişiminin desteklenmesi çalışmalarında helikopter anababalık olgusu açıklanmalı ve anababaların bu konuda daha bilinçli olmalarına yönelik önlemler alınmalıdır. Konunun hem akademik ortamlarda hem de anababa eğitimcilerinin bulunduğu çevrelerde ele alınması önemli görülmektedir.

Kaynakça

- Apetroaia, A., Hill, C., ve Creswell, C. (2015). Parental responsibility beliefs: associations with parental anxiety and behaviours in the context of childhood anxiety disorders. *Journal of Affective Disorders*, 188, 127-133. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2015.08.059>
- Ashton-James, C. E., Kushlev, K., ve Dunn, E. W. (2013). Parents reap what they sow: Child-centrism and parental well-being. *Social Psychological and Personality Science*, 4(6), 635-642. <https://doi.org/10.1177/1948550613479804>
- Baumrind, D. (1966). Effects of authoritative parental control on child behavior. *Child Development*, 37, 887-907. <https://www.jstor.org/stable/1126611>
- Boyle, M., ve Townsend, M. (2019). Reality Bites Back: To Really Get Gen Z, Look at the Parents, *Bloomberg*, <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-10-15/midwest-surge-hits-highs-u-k-france-add-curbs-virus-update>
- Buchanan, T., ve LeMoyné, T. (2019). Helicopter parenting and the moderating impact of gender for university students with ADHD. *International Journal of Disability, Development and Education*, 1-10. <https://doi.org/10.1080/1034912X.2019.1634794>.
- Buchanan, T., & LeMoyné, T. (2020). Helicopter parenting and the moderating impact of gender and single-parent family structure on self-efficacy and well-being. *The Family Journal*, 28(3), 262-272. <https://doi.org/10.1177/1066480720925829>
- Chang, M. (2007). *Cultural differences in parenting styles and their effects on teens' self-esteem, perceived parental relationship satisfaction, and self-satisfaction*. Doctoral Dissertation, Carnegie Mellon University, Pittsburgh, PA. https://kilthub.cmu.edu/articles/Cultural_differences_in_parenting_styles_and_their_effects_on_teens_self-esteem_perceived_parental_relationship_satisfaction_and_self-satisfaction/6684062
- Chirkov, V. I., ve Ryan, R. M. (2001). Parent and teacher autonomy-support in Russian and US adolescents: Common effects on well-being and academic motivation. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 32(5), 618-635. <https://doi.org/10.1177/0022022101032005006>
- Cline, F. W., ve Fay, J. (1990). *Parenting with love and logic: Teaching children responsibility*. Colorado Spring: Pinon Press.
- Cline, F., ve Fay, J. (2020). *Parenting with love and logic: Teaching children responsibility*. Third Edition. Colorado Springs, CO: NavPress Publishing Group.
- Cui, M., Allen, J. W., Fincham, F. D., May, R. W., ve Love, H. (2019). Helicopter parenting, self-regulatory processes, and alcohol use among female college students. *Journal of Adult Development*, 26(2), 97-104. <https://doi.org/10.1007/s10804-018-9301-5>
- Cui, M., Darling, C. A., Coccia, C., Fincham, F. D., ve May, R. W. (2019). Indulgent parenting, helicopter parenting, and well-being of parents and emerging adults. *Journal of Child and Family Studies*, 28(3), 860-871. <https://doi.org/10.1007/s10826-018-01314-3>
- Darlow, V., Norvilitis, J. M., ve Schuetze, P. (2017). The relationship between helicopter parenting and adjustment to college. *Journal of Child and Family Studies*, 26(8), 2291-2298. <https://doi.org/10.1007/s10826-017-0751-3>
- Deci, E. L., ve Ryan, R. M. (2000). The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01
- Earle, A. M., ve LaBrie, J. W. (2016). The upside of helicopter parenting: Engaging parents to reduce first-year student drinking. *Journal of Student Affairs Research and Practice*, 53(3), 319-330. <https://doi.org/10.1080/19496591.2016.1165108>.
- Edwards, C. P., ve Liu, W. L. (2002). *Parenting toddlers*. In M. H. Bornstein (Ed.), *Handbook of parenting: Status and social conditions of parenting* (Vol. 1, pp. 45-71). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum
- Erkan, E. (2019). *Bağımlılık kişilik özellikleri ile ebeveyn duygusal erişebilirliği ve helikopter ebeveyn tutumu ilişkisinde kişilerarası ilişki boyutlarının aracı rolü*. Yüksek lisans tezi, Başkent Üniversitesi, Ankara.

- Ertuna, E. (2016). *The Turkish translation, and reliability, validity study of helicopter parenting instrument*, Yüksek lisans tezi, Yakın Doğu Üniversitesi, Kuzey Kıbrıs.
- Fingerman, K. L., Cheng, Y. P., Wesselmann, E. D., Zarit, S., Furstenberg, F., ve Birditt, K. S. (2012). Helicopter parents and landing pad kids: Intense parental support of grown children. *Journal of Marriage and Family*, 74(4), 880-896. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2012.00987.x>
- Garst, B. A., ve Gagnon, R. J. (2015). Exploring overparenting within the context of youth development programs. *Journal of Youth Development*, 10(1), 5-18. <http://jyd.pitt.edu/ojs/jyd/article/view/416>
- Gomes, S. B., ve Deuling, J. K. (2019). Family influence mediates the relation between helicopter-parenting and millennial work attitudes. *Journal of Managerial Psychology*.34(1), 2-17. <https://doi.org/10.1108/JMP-12-2017-0450>
- Grolnick, W. S., Ryan, R. M., ve Deci, E. L. (1991). Inner resources for school achievement: Motivational mediators of children's perceptions of their parents. *Journal of Educational Psychology*, 83(4), 508. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.83.4.508>
- Hind, B. Z. (2016). *Conceptualization, measurement, and effects of helicopter parenting on college students from the millennial generation*. Unpublished Dissertation. Western Michigan University, Kalamazoo. <http://scholarworks.wmich.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2931&context=dissertations>
- Hirsch, D., ve Goldberger, E. (2010). Hovering practices in and outside the classroom. *About Campus*, 14(6), 30-32. <https://doi.org/10.1002/abc.20007>
- Hong, M.-H., ve Doh, H.-S. (2018). Effects of helicopter parenting on depression in female emerging adults: examining the mediating role of adaptive and maladaptive perfectionism. *Korean Journal of Child Studies*, 39(6), 143-158. <https://doi.org/10.5723/kjcs.2018.39.6.143>
- Hoskins, D. H. (2014). Consequences of parenting on adolescent outcomes. *Societies*, 4(3), 506-531. doi:10.3390/soc4030506
- Howe, N., ve Strauss, W. (2007). Helicopter parents in the workplace. *Great Falls, VA: Lifecourse*. <http://www.wikinomics.com/blog/uploads/helicopter-parents-in-the-workplace.pdf>
- Kantrowitz, B., ve Peg, T. (2006). The fine art of letting go: As parents, boomers face their final frontier: how to stand aside as their children become independent adults: where's the line between caring and coddling?" *Newsweek Magazine*, <http://www.newsweek.com/od/47719>.
- Kelly, L., Duran, R. L., ve Miller-Ott, A. E. (2017). Helicopter parenting and cell-phone contact between parents and children in college. *Southern Communication Journal*, 82(2), 102-114. <https://doi.org/10.1080/1041794X.2017.1310286>
- Kim, S. Y., Wang, Y., Orozco-Lapray, D., Shen, Y. ve Murtuza, M. (2013). Does 'Tiger Parenting' exist? Parenting profiles of Chinese Americans and adolescent developmental outcomes. *Asian American Journal of Psychology*, 4(1), 7-18. <https://doi.org/10.1037/a0030612>
- Klick, J., ve Mitchell, G. (2016). Infantilization by regulation. *Regulation*, 39(2), 32-37. <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/rcatorbg39&div=20&id=&page=>
- Kouros, C. D., Pruitt, M. M., Ekas, N. V., Kiriaki, R., ve Sunderland, M. (2017). Helicopter parenting, autonomy support, and college students' mental health and well-being: the moderating role of sex and ethnicity. *Journal of Child and Family Studies*, 26(3), 939-949. <https://doi.org/10.1007/s10826-016-0614-3>
- Kwon, K. A., Yoo, G., ve Bingham, G. E. (2016). Helicopter parenting in emerging adulthood: Support or barrier for Korean college students' psychological adjustment?. *Journal of Child and Family Studies*, 25(1), 136-145. <https://doi.org/10.1007/s10826-015-0195-6>
- Kwon, K. A., Yoo, G., ve De Gagne, J. C. (2017). Does culture matter? A qualitative inquiry of helicopter parenting in Korean American college students. *Journal of Child and Family Studies*, 26(7), 1979-1990. <https://doi.org/10.1007/s10826-017-0694-8>
- Lapsekili Uysal, S. (2020). Helikopter ebeveynlerin çocuklarının benlik algısı durumlarının kaygı düzeyleri üzerine etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(71), 613-625. <http://mts.sosyalarastirmalar.com/Makaleler/24dea7a1-bbe4-4497-bc5a-a7ed55d5553b.pdf>

- Lee, J., ve Kang, S. (2018). Perceived helicopter parenting and korean emerging adults' psychological adjustment: the mediational role of parent-child affection and pressure from parental career expectations. *Journal of Child and Family Studies*, 27(11), 3672-3686. <https://doi.org/10.1007/s10826-018-1193-2>
- LeMoyne, T., ve Buchanan, T. (2011). Does "hovering" matter? Helicopter parenting and its effect on well-being. *Sociological Spectrum*, 31(4), 399-418. <https://doi.org/10.1080/02732173.2011.574038>
- Leung, J. T. Y., ve Busiol, D. (2016). Adolescents growing up in a "Greenhouse:" A literature review. *International Journal of Child and Adolescent Health*, 9(4), 413-422. <https://search.proquest.com/docview/1864149721?accountid=15426>
- Locke, J. Y., Campbell, M. A., ve Kavanagh, D. (2012). Can a parent do too much for their child? An examination by parenting professionals of the concept of overparenting. *Journal of Psychologists and Counsellors in Schools*, 22(2), 249-265. <https://doi.org/10.1017/jgc.2012.29>
- Locke, J. Y., Kavanagh, D. J., ve Campbell, M. A. (2016). Overparenting and homework: The student's task, but everyone's responsibility. *Journal of Psychologists and Counsellors in Schools*, 26(1), 1-15. DOI: <https://doi.org/10.1017/jgc.2015.29>
- Love, H., May, R. W., Cui, M., ve Fincham, F. D. (2020). Helicopter parenting, self-control, and school burnout among emerging adults. *Journal of Child and Family Studies*, 29(2), 327-337. <https://doi.org/10.1007/s10826-019-01560-z>
- Luebbe, A. M., Mancini, K. J., Kiel, E. J., Spangler, B. R., Sendlak, J. L., ve Fussner, L. M. (2018). Dimensionality of helicopter parenting and relations to emotional, decision-making, and academic functioning in emerging adults. *Assessment*, 25(7), 841-857. <https://doi.org/10.1177/1073191116665907>
- Lungarini, A. (2015). *Parenting Styles and Their Relationship with Anxiety in Children*. Open Access Master's Theses. University of Rhode Island, Rhode Island. <https://doi.org/10.23860/thesis-lungarini-alyssa-2015>
- Maccoby, E. M. (1990). *Social development: psychological growth and the parent-child relationship*. New York, NY: Harcourt Brace Jovanovich.
- McGinley, M. (2018). Can hovering hinder helping? Examining the joint effects of helicopter parenting and attachment on prosocial behaviors and empathy in emerging adults. *The Journal of Genetic Psychology*, 179(2), 102-115. <https://doi.org/10.1080/00221325.2018.1438985>
- Montgomery, N. (2010, May). *The negative impact of helicopter parenting on personality*. Poster session presented at the Annual Meeting of the Association of Psychological Science, Boston
- Natarajan, A. D. (2010). Culture and perceived parenting style: Implications for interpersonal and academic functioning in Indian and American college students. Doctoral Dissertation, Miami University, Ohio. <https://etd.ohiolink.edu/rws_etd/document/get/miami1306110491/inline>
- Odenweller, K. G., Booth-Butterfield, M., ve Weber, K. (2014). Investigating helicopter parenting, family environments, and relational outcomes for millennials. *Communication Studies*, 65(4), 407-425. <https://doi.org/10.1080/10510974.2013.811434>
- Okray, Z. (2016). Helicopter parenting and related issues: Psychological well being, basic psychological needs and depression on university students. *Current Research in Education*, 2(3), 165-173. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/286817>
- Padilla-Walker, L. M., Nelson, L. J., Madsen, S. D., ve Barry, C. M. (2008). The role of perceived parental knowledge on emerging adults' risk behaviors. *Journal of Youth and Adolescence*, 37(7), 847-859. <https://doi.org/10.1007/s10964-007-9268-1>
- Padilla-Walker, L. M., ve Nelson, L. J. (2012). Black hawk down?: Establishing helicopter parenting as a distinct construct from other forms of parental control during emerging adulthood. *Journal of Adolescence*, 35(5), 1177-1190. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2012.03.007>
- Pedersen, D. E. (2017). Parental autonomy support and college student academic outcomes. *Journal of Child and Family Studies*, 26(9), 2589-2601. <https://doi.org/10.1007/s10826-017-0750-4>
- Pryor, J. H., Hurtado, S., Sharkness, J., ve Korn, W. S. (2008). *The American freshman: National norms for fall 2007*. Higher Education Research Institute, UCLA, Los Angeles, California.

- Rathor, S. (2017). *Literature review: Ramification of helicopter parenting on adolescents and emerging adults*. Leeds Beckett University, Leeds. https://www.researchgate.net/profile/Sneha_Rathor2/publication/331430336_Literature_review_Ramification_of_helicopter_parenting_on_adolescents_and_emerging_adults/links/5c78be1392851c6950493c48/Literature-review-Ramification-of-helicopter-parenting-on-adolescents-and-emerging-adults.pdf.
- Reed, K., Duncan, J. M., Lucier-Greer, M., Fixelle, C., ve Ferraro, A. J. (2016). Helicopter parenting and emerging adult self-efficacy: Implications for mental and physical health. *Journal of Child and Family Studies*, 25(10), 3136-3149. <https://doi.org/10.1007/s10826-016-0466-x>
- Rousseau, S., ve Scharf, M. (2015). "I will guide you" The indirect link between overparenting and young adults' adjustment. *Psychiatry Research*, 228(3), 826-834. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2015.05.016>
- Rousseau, S., ve Scharf, M. (2018). Why people helicopter parent? An actor-partner interdependence study of maternal and paternal prevention/promotion focus and interpersonal/self-regret. *Journal of Social and Personal Relationships*, 35(7), 919-935. <https://doi.org/10.1177/0265407517700514>
- Schiffirin, H. H., ve Liss, M. (2017). The effects of helicopter parenting on academic motivation. *Journal of Child and Family Studies*, 26(5), 1472-1480. <https://doi.org/10.1007/s10826-017-0658-z>
- Schiffirin, H. H., Liss, M., Miles-McLean, H., Geary, K. A., Erchull, M. J., ve Tashner, T. (2014). Helping or hovering? The effects of helicopter parenting on college students' well-being. *Journal of Child and Family Studies*, 23(3), 548-557. <https://doi.org/10.1007/s10826-013-9716-3>
- Segrin, C., Givertz, M., Swaitkowski, P., ve Montgomery, N. (2015). Overparenting is associated with child problems and a critical family environment. *Journal of Child and Family Studies*, 24(2), 470-479. <http://dx.doi.org/10.1007/s10826-013-9859-2>.
- Segrin, C., Wosidlo, A., Givertz, M., ve Montgomery, N. (2013). Parent and child traits associated with overparenting. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 32(6), 569-595. <https://doi.org/10.1521/jscp.2013.32.6.569>
- Segrin, C., Wosidlo, A., Givertz, M., Bauer, A., ve Taylor Murphy, M. (2012). The association between overparenting, parent-child communication, and entitlement and adaptive traits in adult children. *Family Relations*, 61(2), 237-252. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3729.2011.00689.x>
- Shoup, R., Gonyea, R. M., & Kuh, G. D. (2009). *Helicopter parents: Examining the impact of highly involved parents on student engagement and educational outcomes*. Paper presented at the 49th Annual Forum of the Association for Institutional Research, Atlanta, Georgia. <http://cpr.iub.edu/uploads/AIR%202009%20Impact%20of%20Helicopter%20Parents.pdf>.
- Somers, P., ve Settle, J. (2010). The helicopter parent: Research toward a typology. *College and University*, 86(1), 18-24. <https://search.proquest.com/docview/755285216?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true>
- Stassart, C., Dardenne, B., ve Etienne, A. M. (2017). The role of parental anxiety sensitivity and learning experiences in children's anxiety sensitivity. *British Journal of Developmental Psychology*, 35(3), 359-375. <https://doi.org/10.1177/1359104512470055>
- Stearns, P. N. (2004). *Anxious parents: A history of modern childrearing in America*. New York: NYU Press.
- Swanzen, R. (2018). Facing the generation chasm: the parenting and teaching of generations Y and Z. *International Journal of Child, Youth and Family Studies*, 9(2), 125-150. <https://doi.org/10.18357/ijcyfs92201818216>
- Taymaz, A. H. (2019). *Ergenlerin algıladıkları helikopter ebeveyn tutumları ile yalnızlık düzeyinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Toepfer, S. (2008). *Flight pattern of helicopter parents: Emotional distance regulation*. Unpublished MSanuscrypt. Kent State University, Stark County.
- Van Ingen, D. J., Freiheit, S., Steinfeldt, J. A., ve Roberts, A. (2015). Helicopter parenting: The effect of an overbearing caregiving style on peer attachment and self-efficacy. *Journal of College Counseling* 18(1), 7-20. <https://doi:10.1002/j.2161-1882.2015.00065.x>
- Wolf, D. S. S., Sax, L., ve Harper, C. E. (2009). Parental engagement and contact in the academic lives of college students. *Naspa Journal*, 46(2), 325-358. <https://doi.org/10.2202/1949-6605.6044>

- Yılmaz, H. (2020). Türkiyede helikopter ebeveynlik eğilimi ve helikopter ebeveynlerin demografik özellikleri. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 20(46), 133-160. <https://doi.org/10.21560/spcd.v20i54504.540233>
- Yılmaz, H. (2019). İyi ebeveyn, çocuğu için her zaman her şeyi yapan ebeveyn değildir: Algılanan Helikopter Ebeveyn Tutum Ölçeği (AHETÖ) geliştirme çalışması. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 3(1), 3-31. DOI: 10.24130/eccd-jecs.1967201931114
- Yılmaz, H., ve Büyükcebeci, A. (2019). Bazı pozitif psikoloji kavramları açısından helikopter ebeveyn tutumlarının sonuçları. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 9(54), 707-744. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1120167>
- Zhao, L. (2012). *The hymn of the helicopter parent: The relationship between parental monitoring and student's effort and academic performance.* Northwestern University, Illinois. <https://mmss.wcas.northwestern.edu/thesis/articles/get/804/Zhao2012.pdf>
- Zienty, L., ve Nordling, D. (2018). *Fathers are helping, mothers are hovering: Differential effects of helicopter parenting in college first-year students.* Celebration of Learning. <https://digitalcommons.augustana.edu/celebrationoflearning/2018/posters/19>